

СТАНОВИЩЕ

От д-р Катерина Каролова Караджова, професор в СУ „Свети Климент Охридски“

НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА ТЕМА:

СОЦИАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ И СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНЕ.

За присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на висшето образование: 1.Педагогически науки; Професионално направление 1.2.Педагогика(Специална педагогика).

Автор: Надя Росенова Танева.

1. Актуалност на тематиката

Дисертационният труд е посветен на един много важен и значим проблем. Това е проблемът за социалната интеграция и необходимостта от социална подкрепа за хората с увреждане, като акцент се поставя върху възможностите им за социално-образователно приобщаване. Няма съмнение, че помощта, която получават хората в неравностойно положение, е предпоставка за преодоляване на тяхната изолация и осигуряването им на живот с високо качество. В контекста на казаното ще подчертая значението на социалното подпомагане като едно от най-важните социално-политически и икономически предизвикателства.

2. Познаване на проблема

Дисертационният труд е разработен върху 179 страници, което включва увод, четири глави, изводи, препоръки, заключение, приноси и списък на използваната литература, състоящ се от 126 заглавия. Допълнително към дисертационния труд са включени приложенията, съдържащи анкетите за социалните работници и въпросника за социалното включване чрез приобщаващото образование и социално подпомагане.

В увода се обосновава необходимостта от положителни промени в сферата на социалната интеграция и социалното подпомагане. Още в тази част докторантката фиксира своето внимание върху възможността за включване на хората с увреждания в живота на хората без увреждане

Първите две глави са теоретични. Те са разработени върху 93 страници. Представената информация тук е доста обширна.

В първата глава се прави теоретичен анализ на въпросите, имащи отношение към социалната работа, социалната дейност и социалното подпомагане.

Във втората глава се прави теоретичен анализ на социалното подпомагане за хора с увреждане. Професионално и компетентно авторката представя в обобщен вид различни становища, свързани с дефинициите, моделите за увреждания и статистиката за лицата с увреждания в България. Адмирации заслужава фактът, че докторантката намира начин да свърже парадигмата социално подпомагане с проблемите на приобщаващото образование.

В първите две теоретични глави авторката прави своите теоретични интерпретации и логически обобщения на базата на голям брой автори, нормативни документи и съществуващата практика у нас, което демонстрира нейните качества на задълбочен изследовател и отлично подготвен специалист. Всичко това е съществена предпоставка за организирането, провеждането и интерпретирането на едно задълбочено научно изследване.

2. Методика на изследването

В третата глава е показан дизайнът на експерименталното изследване. Научният проблем е представен прецизно и аргументирано, като се фокусира върху възможностите на социалния модел за реализиране на промяна по отношение на хората с увреждане.

Целта и задачите са значими и научно обосновани. Те са демонстрация на научните търсения, анализи и прогнози на авторката.

Хипотезите – пет реални и една нулева – са логическо следствие от целта и задачите. Те са формулирани точно, прецизно и коректно. В перспективен план потвърждаването им би довело до реална промяна в качеството на социалното подпомагане на хората с увреждане.

Безспорно най-голяма научна стойност има четвърта глава, където са анализите: качествени и количествени.

Следват изводите, препоръките и заключение, които са пряко свързани с извършената експериментална работа

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

От изложеното дотук ще се опитам да отбележа съвсем лаконично стойността и приносите на обсъжданата разработка:

1. Пълнота на теоретичните интерпретации. Тук визирам качеството на анализирани идеи, концепции, теории, дефиниции, модели, нормативни документи, социални услуги и други. В края на всеки анализ докторантката предлага обобщения, които демонстрират уменията ѝ да обработва анализирания информация и да обвързва изследователските си търсения с утвърдени теоретични постановки и нормативни документи.

2. Представяне и анализиране на съществуващите стереотипи, предразсъдъци и социални нагласи към хората с увреждания и на тази основа се правят предложения за организация и оптимизация на социалното подпомагане при хора с увреждане;

3. Предложен е нов модел за социална работа и социални помощи, където водещият критерий да бъде видът, а не степента на увреждането. Това кореспондира напълно с желанията на хората с увреждания и техните близки;

4. Установените резултати от проведеното изследване могат да имат приложен характер. Те могат да се използват като основа при разработване на нови законодателни промени, отнасящи се до хората с увреждания;

5. Приложенията са представени професионално и дават обективна информация за проведената експериментална работа и използвания инструментариум.

Докторантката има шест приложени публикации . Те (като бройка) са напълно достатъчни за допускане на докторантката до публична защита.

5. Автореферат

Авторефератът е разработен върху 60 страници , отговаря на всички изисквания, които законът предвижда. Той дава съществена информация за дисертационния труд и направените изследвания. В автореферата са представени лаконично, но точно най- важните моменти от дисертационния труд.

6. Коментари и забележки.

1. Най- съществената ми забележка е по отношение на списъка с публикации, където има съществено разминаване между проблематиката в дисертацията и съдържанието във визираните публикации. Ето защо предлагам на докторантката да публикува части от дисертацията и да направи резултатите си достояние на по- голям кръг от хора;

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Смятам, че представеният дисертационен труд на Надя Росенова Танева отговаря на всички изискванията за обем, съдържание и структура. Въз основа на всичко положително, описано и аргументирано в рецензията, имайки предвид качествата и възможностите на докторантката Надя Росенова Танева , предлагам на УВАЖАЕМОТО НАУЧНО ЖУРИ да ѝ присъди научна степен „доктор” в област на висшето образование 1. Педагогически науки; Професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика).

Автор на становището:

Проф. д-р Катерина Караджова

30.05.2016